

zaterdag 27 januari 2007

Hardnekkige artsen doen euthanasieaanvragen toenemen

Patiënten die therapeutische hardnekkigheid van artsen ondergaan, vragen meer om levensbeëindiging.

Ondraaglijke pijn is de belangrijkste reden om levensbeëindiging te vragen. Op de tweede plaats komt al de angst voor verdere fysieke aftakeling; dan volgen het onvermogen om nog zin te geven aan het bestaan, de vrees om de waardigheid te verliezen en de angst voor de pijn die gaat komen.

De vraag naar levensbeëindiging stijgt echter het meest als therapeutische hardnekkigheid voorkomt: artsen (of familieleden) die behandelingen starten of voortzetten die geen zin meer hebben.

De meeste vragen voor levensbeëindiging zijn dan ook geen vragen naar euthanasie, maar de vragen naar de stopzetting van een (als zinloos ervaren) levensverlengende behandeling of het niet beginnen met zo'n behandeling.

De onderzoekers merkten dat bij patiënten uit palliatieve afdelingen die twee laatste vragen nog zelden voorkomen. Logisch. Een palliatieve afdeling stopt in principe alle zinloze behandelingen.

De vraag naar euthanasie en andere vormen van levensbeëindiging verdwijnt echter niet in palliatieve afdelingen. Sommigen beweren dat.

Die gegevens komen uit een onderzoek dat de Belgische consumentenorganisatie Test-Aankoop deed met zusterorganisaties uit Spanje, Portugal en Italië. De bevraging slaat enkel op patiënten die stierenvn aan een als terminaal bekendstaande ziekte. De percentages gelden dus niet voor de gehele bevolking. De gegevens komen uit een ondervraging van familieleden, artsen en verplegenden, in de twee jaar na het overlijden. Dat verzwakt hun betrouwbaarheid.

De vraag naar levensbeëindiging wordt overwegend gesteld door de patiënt zelf: in 47 procent van de gevallen. Bij patiënten die opgenomen zijn in een palliatieve afdeling is dat zelfs 61 procent. In 15 procent van de gevallen stellen patiënt en familie de vraag samen. In de overige gevallen komt de vraag van de familie.

Een intrigerend onderdeel van het onderzoek gaat over het aantal vragen dat ingewilligd wordt. Vragen naar de stopzetting van een lopende behandeling zouden in 98 procent van de gevallen worden toegestaan. Vragen om niet te beginnen met een behandeling: 78 procent; vragen naar palliatieve sedatie (buiten bewustzijn brengen van de patiënt zonder toediening van vocht en voedsel) zouden maar in 41 procent van de gevallen ingewilligd worden; vragen naar euthanasie in 25 procent

van de gevallen en de vragen naar hulp bij zelfdoding maar in 11 procent van de gevallen.

De onderzoekers zeggen dat van die vragen naar euthanasie 70 procent „weloverwogen en herhaald” zou zijn, zoals de euthanasiewet dat voorschrijft. Van dat aantal zou maar een derde uitgevoerd worden, maar de onderzoekers weten niet of ze stoten op een formele weigering door artsen of om de keuze, met instemming van de patiënt, voor een andere aanpak. Er zijn geruchten die in de ene en in de andere richting wijzen. Hard onderzoeksmateriaal is er niet.

Hoe dan ook krijgt 44 procent van de patiënten die aan een terminale ziekte lijden een of andere vorm van versnelde levensbeëindiging.

Belangrijk is nog de vaststelling van de onderzoekers dat een vorm van levensbeëindiging, de euthanasie, de kwaliteit van de laatste levensdagen verhoogt, behalve als ze maar wordt toegepast nadat de patiënt het slachtoffer is geweest van therapeutische hardnekkigheid.

Van onze redacteur Guy Tegenbos